

מוסיקה באפריקה – אסתטיקה, היסטוריה וחברה

שם המרצה: יאיר השחר

ליצירת קשר: hashachar@gmail.com

תיאור הקורס

מוסיקה הינה אחת מצורות ההבעה התרבותית הבולטות והמשמעותיות ביותר ביבשת אפריקה. בקורס זה נערוך היכרות עמוקה עם סגנונות, אמנים, כלי נגינה וזרים מוסיקליים מרחבי היבשת ונפתח ארגז כלים בסיסי להאזנה מושכלת ולניתוח מוסיקלי. بد בבדיקה מוגנון צמתים בהם המוסיקה האפריקאית כרוכה בסוגיות חזות – מוסיקליות מרכזיות – פוליטיות, היסטוריות וחברתיות. דגש רב ישם על יכולתה של המוסיקה להשפיע רכדים תרבותיים פנים-אפריקאים שאינם נגישים דרך מקורות ידוע מקובלים אחרים לתהליכי דה-קולוניזציה, סולידריות פאן-אפריקאית, זהויות אתניות, יחס מגדר ועוד. הקורס ילווה בקטעי אודיו וידאו רבים כמו גם בהדגמות חיות של מוסיקה אפריקאית.

לא נדרש ידע מוסיקלי קודם.

***ייתכנו שינויים בחומר הקריאה**

דרישות הקורס והרכב צוון

- 20% - דפי תגובה (250 מילימ') - 4 דפי תגובה על פריטי קרייה (לבחירה מתוך כולל חומר הקריאה שכוללים התיחסות ביקורתית, שאלות למחשבה, נקודות להבירה שישלחו אל המרצה לפני השיעור).
- 80% - עבודות סיכום בהיקף של כ-4 עמודים.

רשימת נושאים וחומר קריאה

שיעור 1: שיעור מבוא

קריאת רשות:

Agawu, K. 1995. "The Invention of African Rhythm." *Journal of the American Musicological Society* 48 (3): 380–95.

שיעור 2: מוסיקולוגיה אפריקאית – עקרונות יסוד ומאפיינים

Agawu, V. Kofi. 2015. "Music And/In Society." In *The African Imagination in Music*. New York: Oxford University Press.

קריאת רשות:

Stone, Ruth M. 2008. "African Music in a Constellation of Arts." In *The Garland Handbook of African Music*, edited by Ruth M. Stone, 2nd ed. New York: Routledge.

Stone, Ruth M. 2008. "Exploring African Music." In *The Garland Handbook of African Music*, edited by Ruth M. Stone, 2nd ed. New York: Routledge.

קטעים מתוך הספר:

Simha (2014)

שיעור 3: מוסיקה ואתניות - מוסיקת הג'אליה של בני המנדה כמקורה מבחן

Charry, Eric S. 2000. *Mande Music: Traditional and Modern Music of the Maninka and Mandinka of Western Africa*. Chicago Studies in Ethnomusicology. Chicago: University of Chicago Press. Selected Parts.

Skinner, Ryan Thomas. 2015. *Bamako Sounds: The Afropolitan Ethics of Malian Music*. Minneapolis: University of Minnesota Press, Chapter 3 (ethnographic excerpt, p. 90)

סרט קצר:

Franklin and Pevar, "Alhaji Bai Konte" - <https://www.youtube.com/watch?v=9IJbeeckNdk>

שיעור 4: השפעות קולוניאליות - كلم, מערכות טונאליות וסגנונות

Collins, John. 1989. "The Early History of West African Highlife Music." *Popular Music* 8 (3): 221–221.

Martin, Stephen H. 1991. "Brass Bands and the Beni Phenomenon in Urban East Africa." *African Music* 7 (1): 72–81.

קריאת רשות:

Andrew L. Kaye. 2008. "The Guitar in Africa." In *The Garland Handbook of African Music*, edited by Ruth M. Stone. New York: Routledge.

שיעור 5: מוסיקה ולומות אפריקאיות

Counsel, Graeme. 2004. "Popular Music and Politics in Sékou Touré's Guinea." *Australasian Review of African Studies* 26 (1): 26.

קריאה רשות:

Thomas Turino, "Race, Class, and Musical Nationalism in Zimbabwe," *Music and the Racial Imagination* (eds Ronald Radano and Philip V. Bohlman). Chicago: University of Chicago Press, 2000, 554-584

שיעור 6: פאן אפריקאיות מוסיקאלית - נתיבים דיאספוריים

Monson, Ingrid Tolia. 2003. "Art Blakey's African Diaspora." In *The African Diaspora: A Musical Perspective*, edited by Ingrid Tolia Monson. Critical and Cultural Musicology 3. New York: Routledge.

Shain, Richard M. 2012. "Trovador of the Black Atlantic: Laba Sosseh and the Africanization of Afro-Cuban Music." In *Music and Globalization: Critical Encounters*, edited by Bob W. White. Bloomington: Indiana University Press.

שיעור 7: ההבניה המוסיקאלית של הסובייקט הפופול-קולוניאלי

Veal, Michael E. 2000. *Fela: The Life & Times of an African Musical Icon*. Philadelphia, PA: Temple University Press. Selected Parts.

קטעים מתוך הסרט:

Finding Fela! (Film) - Trailer: <https://www.youtube.com/watch?v=VeQ2oMdZxXQ>

שיעור 8: יהסים מגדריים בראש המוסיקה

Ballantine, C. 2000. "Gender, Migrancy, and South African Popular Music in the Late 1940s and the 1950s." *Ethnomusicology* 44 (3): 376–407.

קריאה רשות:

Duran, Lucy. 2003. "Women, Music, and the 'Mystique' of Hunters in Mali." In *The African Diaspora: A Musical Perspective*, edited by Ingrid Monson. New York: Routledge.

שיעור 9: מוסיקה ודת - אסלאם במוסיקה הסנגלית

McLaughlin, Fiona. 2011. "Youssou N'Dour's Sant Yalla/ Egypt: A Musical Experiment in Sufi Modernity." *Popular Music* 30 (01): 71–87.

קטעים מתוך הסרט:

Touba (2013)

I Bring What I Love

שיעור 10: טכנולוגיות צליל והפקה מוסיקאלית

Meintjes, Louise. 2003. *Sound of Africa! Making Music Zulu in a South African Studio*. Durham, NC: Duke Univ. Press. Selected Parts.

קריאה רשות:

Katz, Mark. *Capturing Sound: How Technology Has Changed Music*. Rev. ed. Roth Family Foundation Music in America Imprint. Berkeley: Univ. of California Press, 2010.

שיעור 11: מוסיקה אפריקאית על בימת העולם – גלובליזציה, ייצוגים וኒידות של צלילים

Meintjes, Louise. 1990. "Paul Simon's Graceland, South Africa, and the Mediation of Musical Meaning." *Ethnomusicology* 34 (1): 37–73.

קריאה רשות:

Font-Navarette, David. 2014. "File Under "Import": Musical Distortion, Exoticism, and Authenticité in Congotronics." *Ethnomusicology Review*. Digital:
<http://ethnomusicologyreview.ucla.edu>

שיעור 12: עם הפנים לעתיד: אפרו-פיוטוריום, אפרופוליטניזם ומוסיקה אלקטרונית באפריקה

Steingo, Gavin. 2008. "Historicizing Kwaito." *African Music* 8 (2): 76–91.

קריאה רשות:

Charry, Eric S. 2012. "A Capsule History of African Rap." In *Hip Hop Africa: New African Music in a Globalizing World*, edited by Eric S. Charry. Bloomington ; Indianapolis: Indiana University Press.

קטעים מתוך הסרטים:

Future Sound of Mzansi (2014):

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLjyT7nrrzIKk4Ph8pdKresgIOaUJc0NOI>

Fonko (2016)